

ΑΦΡΙΚΗ: ΤΟ ΝΕΟΑΠΟΙΚΙΑΚΟ ΧΑΟΣ – Γ' Μέρος – Η Γη... της ελευθερίας!

Συνέχεια από Β' Μέρος

Η ελεύθερη αγορά στην Αφρική, έχοντας την **συντριπτική στήριξη κυβερνήσεων που η ίδια υποστήριξε και υποστηρίζει** και βασισμένη στην απελπιστική φτώχεια της συντριπτικής πλειοψηφίας της ηπείρου, εξακολουθεί να **εκμεταλλεύεται ανθρώπους και γαίες όπως πουθενά αλλού.**

Η Αφρική, καλύπτει το **20%** της παγκόσμιας γης και φιλοξενεί το **15% περίπου του παγκόσμιου πληθυσμού** αλλά είναι με τεράστια διαφορά η πιο φτωχή ήπειρος παρά τον απίστευτο πλούτο της σε πηγές κάθε είδους. Το 2010 το **συνολικό Α.Ε.Π. των κρατών της Ωκεανίας με 32 εκατομμύρια κατοίκους δεν υπολείποταν ιδιαίτερα του αντιστοίχου ολόκληρης της Αφρικανικής ηπείρου.**

Με οικονομίες κατά βάση αγροτικές, σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις ως επί το πλείστον μονοκαλλιέργειες, την **εξόρυξη πρώτων υλών συγκεντρωμένη στα χέρια λίγων εταιριών** και την έλλειψη

εξειδίκευσης, η οικονομική ανάπτυξη στην ήπειρο προχωρά με εξαιρετικά αργά βήματα.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, **οι περισσότερες κυβερνήσεις αδυνατούν λόγω των συνθηκών, ή δεν έχουν τη βούληση να αλλάξουν τον τρόπο παραγωγής και διανομής, τόσο όσον αφορά τον αγροτικό τομέα όσο και τον τομέα των εξορύξεων/εκμετάλλευσης πρώτων υλών.**

Πέραν της **απροκάλυπτης επέμβασης** ξένων ή άλλων αφρικανικών κυβερνήσεων στα εσωτερικά άλλων χωρών και τη βοήθειά τους προς κορπορατικές δραστηριότητες κάθε είδους, οι αφρικανικές ηγεσίες, έχουν να αντιμετωπίσουν **τεράστια προβλήματα** σχετικά με τις οικονομικές τους **δομές** και την **τεχνογνωσία**.

Μία ανάπτυξη η οποία στην συντριπτική πλειοψηφία των κρατών-ηγεσιών **δεν νοείται να είναι ανεξάρτητη αλλά αποτελείται αποκλειστικά σχεδόν από ξένες επενδύσεις**. Άλλωστε, όπως έχει δείξει η ιστορία, αν πίστευαν κάτι διαφορετικό δύσκολα θα έφταναν να γίνουν κυβερνήσεις.

Χωρίς να έχουν τη δυνατότητα υιοθέτησης ανεξάρτητων αναπτυξιακών προγραμμάτων λόγω των πιέσεων από τις ντόπιες ελίτ αλλά και από τον ξένο παράγοντα, οι πολιτικοί παραμένουν τελείως εγκλωβισμένοι από αυτές.

Η απουσία βιοτεχνικών και βιομηχανικών υποδομών, η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και μια σειρά άλλων παραγόντων απόρροια της αποικιοκρατικής κατάστασης που συνεχίζεται πέντε και έξι δεκαετίες μετά την ανεξαρτητοποίηση των περισσότερων κρατών, τα έχει καταστήσει **αιχμάλωτα** στις διαθέσεις των δυτικών και εσχάτως ασιατικών αλλά και λατινοαμερικάνων (βραζιλιάνων) επενδυτών.

Στην προσπάθεια προσέλκυσης επενδύσεων οι περισσότερες δυτικοθρεμμένες ηγεσίες παραχωρούσαν και παραχωρούν **δουλικά συμβόλαια** στις ξένες εταιρίες. Ακόμα όμως και στις περιπτώσεις που κάποια προστατευτικά μέτρα λαμβάνουν χώρα, η λειτουργία και η διάρθρωση του παγκοσμιοποιημένου χρηματοπιστωτικού

συστήματος επιτρέπει στις εταιρίες να φοροδιαφεύγουν, ακόμα και επί των πολύ μικρών ποσοστών φόρων που τους επιβάλλονται [1]. Επιπλέον προκειμένου να μην δυσαρεστηθούν οι επενδυτές, η μαζική εκτόπιση πληθυσμών και οι περιβαλλοντικές καταστροφές περνούν στα ...ψιλά.

Η οικονομία των περισσότερων αφρικανικών κρατών βασίζεται στην εξόρυξη και εξαγωγή πρώτων υλών, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις, όπως των σπανίων και πολύτιμων μετάλλων, αποφέρουν **μυθικά κέρδη στις εταιρίες εκμετάλλευσης**. Σε μια ήπειρο όπου έχει καταλυθεί πλήρως το δικαίωμα των ντόπιων να αντιστέκονται στην δουλική σχέση που υποστηρίζει –κάνοντας ότι υπομένει- η εκάστοτε κυβέρνηση με τους εκμεταλλευτές της, είτε ντόπιους είτε ξένους, έχουν στη διάθεσή τους προς εξόρυξη [2]:

- το 98% των παγκοσμίων αποθεμάτων κοβαλτίου,
- το 90% της πλατίνας,
- το 70% της τανταλίτης,
- το 64% του μαγγανίου,
- το 50% του χρυσού και
- το 33% του ουρανίου.

Όμως τα περισσότερα κράτη προτιμούν αυτή την άκρως αποικιοκρατική κατάσταση, από το να καταστούν κράτη του **«Τέταρτου Κόσμου»**, όρος που πρωτοχρησιμοποιήθηκε για κράτη της Αφρικής στα οποία λόγω έλλειψης πλουτοπαραγωγικών δεν προσελκύοταν καθόλου ξένες επενδύσεις. Ο πρωθυπουργός της Αιθιοπίας Μελές Ζενάουι προειδοποιούσε το 2009 ότι περισσότερο από το 50% των κρατών της ηπείρου κινδυνεύει να χαρακτηριστεί ως «αποτυχημένο κράτος» (failed state).

Φυσικά το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα και όλα τα κέντρα του χρηματοπιστωτικού ελέγχου ξεκίνησαν από εδώ και την Λατινική Αμερική τα “πειράματά” τους, πριν αρχίσουν να εισχωρούν στον ίδιο τους το σκληρό πυρήνα τα τελευταία χρόνια.

Θα αναφερθούμε ενδεικτικά μόνο στην περίπτωση του Νίγηρα, ένα κράτος “Τέταρτου Κόσμου” στο οποίο η στρατιωτική χούντα του

οποίου ανέλαβε τη χώρα με δυτική υποστήριξη το 1974. Η χώρα που ήταν ήδη από τις πλέον φτωχές του πλανήτη βρέθηκε να έχει ένα απίστευτα μεγάλο για τα μεγέθη της χρέος, και υπάχθηκε σε πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στο οποίο βρίσκεται μέχρι σήμερα. Η όποια αγροτική παραγωγή της χώρας εξαφανίστηκε αφού ξαφνικά άρχισαν να εισρέουν πάνθηνα –ακόμα και για τα δεδομένα του Νίγηρα- αγροτικά προϊόντα από “ξένες” αγορές. Αν και υπάρχουν σοβαρότατες υπόνοιες ότι το χρέος ήταν απόλυτα επαχθές τίποτα δεν εξετάστηκε, ποτέ και από κανέναν. Τριάντα χρόνια μετά την είσοδο του ΔΝΤ στη χώρα, ο Νίγηρας παλεύει ακόμα να αποπληρώσει “δανειστές” χωρίς να γνωρίζει ποιοί και πότε ακριβώς συμφώνησαν για τα δάνεια αυτά και για ποιους σκοπούς, και ζώντας με έξι εκατομμύρια ανθρώπους να λιμοκτονούν. Το μεγαλύτερο μέρος του ούτως ή άλλως μικροσκοπικού Α.Ε.Π. της χώρας εξακολουθεί να πηγαίνει προς τους δανειστές, με την κυβέρνηση να αρνείται να διανέμει τρόφιμα σε λιμοκτονούντες κατοίκους τους οποίους αφήνει να πεθαίνουν. Δείτε εδώ ένα φωτορεπορτάζ του Αλ-Τζαζίρα για την πείνα που επικρατεί στη χώρα.

Όσον αφορά τις **εργατικές διεκδικήσεις και τους αγώνες του εργατικού και αγροτικού κινήματος** αυτοί εδώ και δεκαετίες υπονομεύονται από δύο πολύ σημαντικούς παράγοντες, που έρχονται πλέον και στην Ευρώπη:

- 1) την **εξαθλίωση των μαζών**, γεγονός που **αποδυναμώνει αισθητά τις όποιες εργατικές και κοινωνικές διεκδικήσεις,**
- 2) την **ποινικοποίηση των εργατικών και αγροτικών απεργιών ή άλλων ενεργειών** με ταυτόχρονη χρησιμοποίηση των δυνάμεων ασφαλείας όχι για λόγους ασφαλείας των πολιτών, αλλά για την καταστολή εργατικών και κοινωνικών αγώνων.

Οι δύο αυτοί παράγοντες αποτέλεσαν και αποτελούν ακόμα **σημαντικό παράγοντα δυσκολίας οριοθέτησης ενός ενιαίου σε στόχους και διεκδικήσεις ταξικού κινήματος,** ενώ ταυτόχρονα η ανομοιογένεια αρκετών κρατών όπως και οι τελείως διαφορετικές οικονομικές συνθήκες μεταξύ πόλεων και αγροτικών περιοχών συμβάλλει περαιτέρω στη δυσκολία δημιουργίας φορέων ή

συμμαχιών που να μπορούν να σταθούν διεκδικητικά στο προβαλλόμενο πρότυπο ανάπτυξης.

Χαρακτηριστική της κατάστασης που επικρατεί, είναι η πρόσφατη εν ψυχρώ εκτέλεση 34 μεταλλωρύχων στην Νότια Αφρική (τη θεωρούμενη ως πλέον «προηγμένη» χώρα της ηπείρου) από τις δυνάμεις ασφαλείας. Παρά την κατακραυγή που προκλήθηκε, οι διαδηλωτές θα είναι ...οι κατηγορούμενοι για τα γεγονότα με σύμπραξη της πολυεθνικής Lonmin και της νοτιοαφρικάνικης κυβέρνησης!

✘ Οι αγοραπωλησίες γης

Εκτός της απροκάλυπτης εκμετάλλευσης των εξαιρετικά πλούσιων πρώτων υλών που προέρχονται από τις εξορύξεις, **το νέο τεράστιο παιχνίδι** στο οποίο ανενδοίαστα ενδίδουν οι περισσότερες ηγεσίες είναι οι **αγοραπωλησίες τεράστιων εκτάσεων γης από ξένες κυβερνήσεις ή εταιρίες**, εις βάρος των ντόπιων, το λεγόμενο **“άρπαγμα γης” (landgrab)**. Τα τελευταία χρόνια και ιδίως μετά την παγκόσμια διατροφική κρίση **πολλά εδάφη αφρικανικών κρατών έχουν μπει στο στόχαστρο ξένων κυβερνήσεων και εταιριών**, οι οποίες αγοράζουν και εκμεταλλεύονται τεράστιες εκτάσεις **αποκλείοντας από αυτές τους τοπικούς πληθυσμούς** και μαζί την δυνατότητα τοπικής οικονομικής ανάπτυξης, επιτείνοντας την τεράστια διατροφική κρίση την οποία ήδη βιώνει η ήπειρος, και καθιστώντας την ακόμα πιο ευάλωτη στα μελλοντικά «χτυπήματα» που επιφυλάσσουν τόσο οι κλιματικές αλλαγές, όσο και οι ατιμώρητοι κερδοσκόποι.

Ξένες πολυεθνικές εταιρίες και κυβερνήσεις ανεπτυγμένων κρατών φαίνεται ότι έχουν **συμμάχους στα πλάνα τους και τις περισσότερες τοπικές αρχές** με αποτελέσματα δραματικά, τόσο σε περιβαλλοντικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Οι περισσότερες ηγεσίες προτιμώντας το μικρό γρήγορο αντίτιμο της αγοραπωλησίας παραβλέπουν την μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική-κοινωνική και άρα και οικονομική καταστροφή που συνεπάγεται η πώληση γαιών.

Η κατάσταση αυτή δεν είναι μόνο εγκληματική για τους ίδιους

τους λαούς της ηπείρου, αλλά και παράνομη. Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε. το 90% των περιπτώσεων αγοράς γαιών από ξένους επενδυτές στερείται νομικής βάσης.

Μονοκαλλιέργειες

Εκτός όλων αυτών όμως, η Αφρική, που βάσει πηγών θα μπορούσε να είναι η πλέον πλούσια περιοχή του κόσμου, **δεν μπορεί να θρέψει στοιχειωδώς τους κατοίκους της**, καθώς παραμένει μια ήπειρος κατά βάση αγροτική, με πρωτόγονες γεωργικές μεθόδους, ενώ η κτηνοτροφία βρίσκεται σε εμβρυακή ακόμα κατάσταση. Οι γαιές που είχαν στη διάθεσή τους οι αποικιακές δυνάμεις, αλλά και η πλειοψηφία αυτών που αγοράζονται τώρα, καταλήγουν σε **μονοκαλλιέργειες**, με καταστρεπτικές επιπτώσεις τόσο για την οικονομία των κρατών όσο και για το περιβάλλον.

Μονοκαλλιέργειες άλλωστε ήταν και **η συντριπτική πλειοψηφία των καλλιεργούμενων εδαφών επί αποικιοκρατικής εποχής και τέτοιες παρέμειναν μέχρι σήμερα**, καθιστώντας τα περισσότερα κράτη εξαιρετικά ευάλωτα στις διαφοροποιήσεις των τιμών και αποκλείοντας τους την δυνατότητα διατροφικής επάρκειας ή έστω στοιχειώδους κάλυψης αναγκών του πληθυσμού.

Ένα καλό παράδειγμα χώρας μονοκαλλιεργειών που έχει κυριολεκτικά εξαθλιωθεί είναι η **Ακτή Ελεφαντοστού**, πρώην γαλλική αποικία, πάντα σε στενότερη σχέση με το Παρίσι και θεωρούμενη ακόμα και σήμερα ως η πιο «γαλλική» πρώην αποικία του Παρισιού σε όλη την ήπειρο. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις της χώρας είναι στην **συντριπτική τους πλειοψηφία καλλιέργειες καφέ και κακάο**. Καμία από τις κυβερνήσεις της χώρας από ανεξαρτησίας δεν ενδιαφέρθηκε να αλλάξει αυτή την κατάσταση.

Οι επενδύσεις στην ήπειρο, από τις ξένες εταιρίες εκτός του νέου μεγάλου παιχνιδιού της αγοράς γαιών, αφορούν κυρίως τον τομέα εξορύξεων, τόσο από πλευράς δυτικών πολυεθνικών, όσο και από την είσοδο νέων “παικτών” στο παιχνίδι, από τη Ρωσία και την Κίνα. Η Κίνα μάλιστα, σε μία αντίστοιχη τάση που παρατηρείται και στη Λατινική Αμερική, μοιάζει ως η «ευκαιρία» απεξάρτησης από τις παλιές δυτικές δυνάμεις, σαν να μην είναι

και αυτή με τη σειρά της μια νέα αποικιοκρατική νεο-ιμπεριαλιστική υπερδύναμη.

Προ της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης το 2007 η ήπειρος γνώρισε **σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης αλλά τμηματικά** και όχι στο σύνολό της, με κράτη όπως την Μαυριτανία και την Αγκόλα να ξεπερνούν το 17%, το Σουδάν, τη Μοζαμβίκη και το Μαλάουι το 7% [3]. Παρόλα αυτά, όπως πάντα συμβαίνει με τους οικονομικούς αριθμούς, αυτοί μπορεί να συνεχίζουν να ευημερούν χωρίς να γίνεται το ίδιο με τους πληθυσμούς. Για παράδειγμα το 17% της αύξησης του ΑΕΠ στην Αγκόλα, δεύτερης πετρελαιοπαραγωγού χώρας της ηπείρου, το καρπώνεται μια μικροσκοπική ελίτ γύρω από τον Πρόεδρο Ντος Σάντος.

Πάμπολλες χώρες της ηπείρου, ήδη φτωχές χτυπήθηκαν αλύπητα από τους κερδοσκόπους κατά τη διάρκεια της **επισιτιστικής κρίσης**. Κατά την προσφιλή τους συνήθεια τα δυτικά οικονομικά και άλλα φύλλα, μπορούσαν να πανηγυρίζουν για την τεράστια ποσοστιαία άνοδο του Α.Ε.Π. της Μποτσουάνα την ώρα που ο κόσμος πεθαίνει κυριολεκτικά από την ασιτία ή την έλλειψη νερού και υγειονομικής περίθαλψης, ή από το AIDS, ή κάποια κοινή ασθένεια. Θα μπορούσες να πεθάνεις για πολλούς λόγους δηλαδή στη χώρα, αλλά πανηγυρίζοντας... επειδή «ανεβαίνει» το ΑΕΠ της.

Αν και η ήπειρος λοιπόν παρουσιάζει ανάπτυξη 4,9% συνολικά μέσα στην περίοδο της κρίσης 2007-2011 **οι αριθμοί παραμένουν δραματικοί για τους ανθρώπους.**

Οι πιο πλούσιες χώρες της ηπείρου, βρίσκονται είτε στον αραβικό βορρά, η Αίγυπτος (2^η οικονομία της ηπείρου, η Λιβύη (4^η), η Αλγερία, η Τυνησία και το Μαρόκο, είτε στο νότο με τη Νότια Αφρική (1^η στην ήπειρο και 26^η στον πλανήτη το 2010), την Μποτσουάνα, την Αγκόλα και τη Ναμίμπια.

Ακόμα βέβαια και σε χώρες όπως η Αίγυπτος, οι ανισότητες είναι χαοτικές, ενώ η Νότια Αφρική, η με διαφορά κορυφαία οικονομία της ηπείρου, αποτελεί μία από τις πλέον άνισες εισοδηματικά

χώρες του πλανήτη, όντας άλλωστε ένα από τα μεγαλύτερα πεδία πειραμάτων νεοφιλελευθεροποίησης της οικονομίας από το Δ.Ν.Τ. και την Ουάσινγκτον κατά τη δεκαετία του '90.

Ανάμεσα στα βόρεια αραβικά κράτη και το νότο, φυτοζωούν **τα περισσότερα φτωχά κράτη του πλανήτη**, η Αιθιοπία, η Ερυθραία, το Τσαντ, ο Νίγηρας, η Ουγκάντα, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, η Λιβερία, η Σίερα Λεόνε, η Γουινέα Μπισσάου κ.α. με **απελπιστικές συνθήκες επιβίωσης** –όπου αυτή επιτυγχάνεται για τους κατοίκους τους [4].

Το **60%** των Αφρικανών ζουν σήμερα κάτω από τα όρια της φτώχειας σύμφωνα με τα πρότυπα μέτρησης του Ο.Η.Ε. (1,25 δολάρια την ημέρα). Σύμφωνα με τον Δείκτη Παγκόσμιας Ανάπτυξης, από τις 28 τελευταίες χώρες παγκοσμίως, οι 27 είναι αφρικανικές (με μόνο το Αφγανιστάν από άλλες ηπείρους).

Το **AIDS** συνεχίζει να κάνει θραύση στα κράτη της νότιας περιοχής της ηπείρου, σε κάποια εκ των οποίων το προσδόκιμο ζωής δεν περνά τα 40 χρόνια, νούμερο που απαντώνταν δύο αιώνες πριν στην Ευρώπη και την Αμερική.

Εκτός όμως του AIDS και **ασθένειες οι οποίες θεωρούνταν ξεπερασμένες** επειδή σε άλλα σημεία του πλανήτη είναι εύκολα ιάσιμες, όπως π.χ. η χολέρα έχουν επανακάμψει απειλώντας εκατομμύρια ανθρώπων που στερούνται και των πιο στοιχειωδών υπηρεσιών, όπως βασική υγειονομική περίθαλψη ή/και πρόσβαση σε καθαρό νερό.

Η ακραία φτώχεια επιδρά με δραματικό τρόπο και στην παιδεία, αφού η απουσία ή/και δυσλειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ιδίως σε χώρες της σαχάριας και υποσαχάριας Αφρικής είναι ακόμα τεράστια. Ακόμα όμως και εκεί που υπάρχουν σχολεία, οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες συντελούν και στο φαινόμενο της αποχώρησης των παιδιών από τα σχολεία σε πολύ μικρή ηλικία, ενώ και το να μην πηγαίνουν καθόλου τα παιδιά σχολείο, ακόμα και στις μικρότερες τάξεις, είναι σχεδόν φυσιολογικό. Έτσι τα ποσοστά αναλφαβητισμού, οργανικού και

λειτουργικού παραμένουν μεγάλα.

Τα τελευταία χρόνια γίνονται **σημαντικές προσπάθειες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο**, προκειμένου να μειωθεί ο αναλφαβητισμός. Η κατάσταση βελτιώνεται σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, χωρίς όμως σε καμία περίπτωση να θεωρείται ικανοποιητική ή να προσεγγίζει ακόμα τα επίπεδα άλλων περιοχών του πλανήτη.

Παρόλα αυτά ο μεγάλος στόχος των δυτικών και ασιατικών πολυεθνικών –θέλει να- εστιάζεται σε μία νέα μεσαία αστική τάξη που δημιουργείται τα τελευταία χρόνια και οδηγεί στην αύξηση ζήτησης καταναλωτικών προϊόντων, μέσω μιας μονοκουλτούρας επιβαλλόμενης από την εκπαίδευση και τα ΜΜΕ, αντίστοιχη με αυτή που βίωσε η Ευρώπη μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και φαίνεται πως ήδη έχει καταφέρει να επιβληθεί και στις αναπτυγμένες οικονομίες της Ασίας. Οι πλέον αισιόδοξες προβλέψεις κάνουν λόγο μάλιστα για μεγαλύτερη καταναλωτική μεσαία τάξη στην Αφρική, παρά στην Ινδία!

Οικονομικοί αναλυτές σε έντυπα όπως ο Εκόνομιστ εκτιμούν ότι μέχρι το 2015, 40 επιπλέον εκατομμύρια οικογενειών στην ήπειρο θα έχουν εισόδημα άνω των 3.000 δολαρίων ετησίων, δημιουργώντας μία «μεσαία τάξη» έτοιμη προς εκμετάλλευση που θα ξεπερνά πλέον τα 100 εκατομμύρια[5].

Η κατεύθυνση όμως αυτή προς τη νέα μεσαία τάξη όπου αυτή δημιουργείται, δεν συνοδεύεται –εκτός ευχολογίων- με ανάλογες ιδιωτικές ή δημόσιες επενδύσεις, στην εκπαίδευση, την έρευνα και τις υποδομές καθώς οι περισσότερες αφρικανικές χώρες δεν αποτελούν για τις μεγάλες εταιρίες, παρά μόνο έναν πολύ φθηνό τόπο εξόρυξης πανάκριβων μεταλλευμάτων και έναν εν δυνάμει καταναλωτή αμφίβολης μάλιστα διάρκειας σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, καθώς η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν μπορούσε παρά να χτυπήσει και την αφρικανική ήπειρο.

Οι όποιες αισιόδοξες και πολλές φορές υπεραισιόδοξες εκθέσεις βλέπουν το φως από δυτικά μίντια και οργανισμούς παραβλέπουν

πως μιλούν για μία δικιά τους ανάπτυξη, που έχει να κάνει με την υπερεκμετάλλευση κάποιων συγκεκριμένων φυσικών πόρων από την οποία θα ωφεληθεί ένα εξαιρετικά μικρό ποσοστό του τοπικού πληθυσμού.

Ενδεικτική για τον τρόπο που το παγκόσμιο κεφάλαιο διαβλέπει ανάπτυξη στην ήπειρο είναι μία έκθεση των Ηνωμένων Εθνών που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο.

Συνεχίζεται...

---

[1] Ο Γκανέζος καθηγητής Έικινς Αντουσέι, εκτιμά πως οι ξένες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Αφρική αποκρύπτουν περισσότερο από το 60% των κερδών τους, αποφεύγοντας μέσω των φορολογικών «παραδείσων» την καταβολή φόρων στα κράτη δραστηριοποίησης.

[2] Economy Watch, African Economy, 30 Μαρτίου 2010,

[3] Στοιχεία της κυβέρνησης των Η.Π.Α. για τα αφρικανικά κράτη το 2007, <http://www.usaid.gov/>

[4] BBC, στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/africa/05/africa_economy/html/poverty.stm

[5] Economist, "The Sun shines bright", 3 Δεκεμβρίου 2011

Φωτό:wikipedia

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
ariskaparakis@gmail.com

7 Σεπτεμβρίου 2012